

Programarea Calculatoarelor

Laborator 1 –

1. Tipuri de date fundamentale:

- **char**: dimensiunea unui char este a celei mai mici unități adresabile de memorie, cel mai des **1 byte**;
- **_Bool**: stochează doar 0/1; ocupă **1 byte** (sau macro-ul **bool** - cu includerea librăriei standard **<stdbool.h>** - vom reveni ulterior asupra macro-urilor);
- **int**: stochează un număr întreg. Lungimea sa depinde de compilator, sistemul de operare și arhitectura hardware: **2** sau **4 bytes**.
- **float**: stochează numere în virgule mobile; ocupă cel puțin **4 bytes**;
- **double**: stochează numere în virgule mobile; ocupă cel puțin **8 bytes**.

Modificatori de tip:

- **short** – numai pentru tipul de date **int**;
- **long** – pentru **int** și **double**;
- **signed / unsigned** – doar pentru tipurile de date întregi.

Observație: Nu orice combinație este posibilă (exemplu: short long int).

Combinații posibile:

Tip de date	Memorie	Domeniu de valori	Observații
char	≥ 1 bytes		- poate fi signed/unsigned în funcție de compilator/sistem de operare/arhitectură - folosit când vrem să memorăm caractere
signed char		Cel puțin [-128,+127] ($[2^7, 2^7-1]$)	- folosit când vrem să stocăm un întreg
unsigned char		Cel puțin [0, 255]	
short short int signed short signed short int	≥ 2 bytes	Cel puțin [-32768, +32767] (mai rar [-32767, +32767])	
unsigned short unsigned short int		Cel puțin [0, +65535]	- short int pozitiv
int signed signed int		Cel puțin [-32768, +32767]	- deseori echivalent cu long (long int) , implicit domeniul de valori este [-2147483648, + 2147483647]
unsigned unsigned int		Cel puțin [0, +65535]	- int pozitiv - deseori echivalent cu unsigned long (unsigned long int) , implicit domeniul de valori este [0,+4294967295]
long long int signed long signed long int	≥ 4 bytes	Cel puțin [-2147483648, +2147483647]	

unsigned long unsigned long int		Cel puțin [0,+4294967295]	- long pozitiv
long long long long int signed long long signed long long int	≥ 8 bytes	Cel puțin [-2 ⁶³ , +2 ⁶³ -1]	
unsigned long long unsigned long long int		[0, +2 ⁶⁴ -1]	- long long pozitiv
float	≥ 4 bytes	Aproximativ (pe pozitiv) [-1.2E+38, 3.4e+38]	- cel puțin 6 zecimale exacte
double	≥ 8 bytes	Aproximativ (pe pozitiv) [-2.3E+308, 1.7e+308]	- cel puțin 15 zecimale exacte
long double	≥ 10 bytes	Aproximativ (pe pozitiv) [-3.4E+4932, 1.1E+4932]	- cel puțin 19 zecimale exacte

Observații:

- Există definite în header-ul `<stdint.h>` tipuri de date de dimensiune specificată.
Exemple: `int8_t` (int pe 8 biți), `int16_t`, `int64_t`, `uint32_t`
(vezi <http://en.cppreference.com/w/c/types/integer>).
- Se pot folosi constante macro pentru determinarea limitelor unui tip de date (header-ul `<limits.h>` pentru tipurile de date întregi și `<float.h>` pentru tipurile de date în virgule mobile (vezi <http://en.cppreference.com/w/cpp/types/climits>).
Exemple: `printf("%d", INT_MIN);`
`printf("%Le", DBL_MAX);`
- Constante

Implicit, compilatorul C stabilește pentru o constantă numerică cel mai scurt tip de date compatibil care o poate păstra. Excepție fac constantele float care sunt asimilate tipului **double**. Pentru a schimba tipul implicit stabilit de compilator, pot fi adăugate sufixele F (pentru float), U (unsigned), L (long int sau long double).

Exemple: `printf("%d", sizeof(123.23));`
`printf("%d", sizeof(123.23F));`
`printf("%d", sizeof(123.23L));`

2. Declararea unei variabile:

`tip_data nume_variabila;`

3. Declararea unei funcții:

```
tip_data1) nume_functie (lista_parametri2)) {
    corpul_functiei
    return3) rezultat;
}
```

¹⁾tipul de data pentru funcții poate fi **void**, caz în care funcția nu returnează un rezultat;

²⁾ lista_parametri poate fi vidă sau poate fi de forma:

`tip_data1 nume_parametru1, tip_data2 nume_parametru2, ...`

³⁾**return** este cuvânt cheie

4. Citiri/scrieri de la tastatură:

- Librăria `<stdio.h>` trebuie inclusă pentru a folosi funcțiile de citire, respectiv scriere de la tastatură: **scanf**, **printf**.

4.1. Antetul funcției **scanf**:

int⁴⁾ scanf (const¹⁾ char * format²⁾, lista_parametri³⁾); - citește date din stdin (standard input) și le memorează conform parametrului format în locațiile de memorie indicate în lista de parametri.

¹⁾ cuvântul cheie **const** se folosește pentru a declara variabilele constante, cele care nu își schimbă valoarea;

²⁾ format reprezintă un șir de caractere constant de forma : **%[*][dimensiune][modifier]tip**, unde

dimensiune	reprezintă numărul maxim de caractere ce pot fi citite în operația curentă de citire
modifier	h : short int (pentru d) sau unsigned short int (pentru o , u și x) l : long int (pentru d), unsigned long int (pentru o , u și x), long long int (pentru d) sau double (pentru e , f și g) L : long double (pentru e , f și g)
tip	c : caracter d : întreg zecimal f , e , E , g , G : număr în virgulă mobilă o : întreg în baza 8 s : șir de caractere u : întreg zecimal fără semn (unsigned) x , X : întreg în baza 16, cu cifrele A-F mici sau mari

³⁾ de forma **&a**, unde **a** este variabila în care se va stoca valoarea citită;

⁴⁾ în caz de succes, funcția returnează numărul de itemi citați; în caz contrar returnează EOF (End Of File – constantă definită).

Exemple:

```
scanf("%d %f", &n, &m);
```

```
scanf("%lld", &x);
```

```
scanf("%Lf %c %hd", &a, &b, &c);
```

4.2. Antetul funcției **printf**:

int³⁾ printf (const char * format¹⁾, lista_parametri²⁾); - scrie datele în stdout (standard output) conform formatului

¹⁾ format reprezintă un șir de caractere constant de forma : **%[flag-uri][dimensiune].[precizie][lungime]tip**, unde

flag-uri	- : left-justify conform dimensiunii; + : numărul va fi precedat de semn (+ sau -); # : pentru o , x , X – valorile vor fi precedate de 0, 0x, respectiv 0X; pentru e , E , f – virgula va apărea în output, chiar dacă nu există zecimale după virgulă; pentru g , G – ca pentru e , E , f , dar zero-urile de după virgulă vor apărea; 0 : adaugă zero-uri la stânga în locul spațiilor libere
dimensiune	numărul minim de caractere ce vor fi scrise; dacă numărul este mai mic decât dimensiunea, se adaugă spații; dacă este mai mare nu se trunchiază
.precizie	.număr : pentru întregi – numărul minim de scris (se adaugă zerouri înaintea numărului dacă acesta are mai puține cifre); pentru virgulă mobilă – numărul de cifre de scris după virgulă; pentru șiruri de caractere (c) – numărul maxim de caractere de scris
lungime	vezi modifier din scanf
tip	vezi tip din scanf Observații: f : număr real în virgulă mobilă afișat în forma [-]xxx.yyyyyy (implicit 6 cifre) e , E : real afișat sub forma [-]x.yyyyyy+zz g , G : realizează conversia și afișarea ca descriptorii f sau e astfel încât să

	apară un număr minim de cifre afișate [domeniu] – scanare pentru set de caractere – se consumă caracterele cât timp ele fac parte din domeniu
--	---

²⁾ de forma **a**, **b**, unde **a** și **b** sunt variabilele ce vor fi scrise;

³⁾ în caz de succes, returnează numărul de itemi scriși; în caz contrar, returnează un număr negativ.

Exemple:

```
printf("%d\n", n);
printf("%+08d\n", y);
printf("%+08.4d\n", x);
printf("%-+08.4d\n", x);
printf("%-#8x\n", v);
printf("%+.2lf\n", x);
printf("Litera este %c\n", 'A');
printf("Litera este %c\n", 65);
```

```
scanf("%d%*c%*c%*c%*c %*c %d%*c%d",&x,&y,&z);
```

// Exemplu de test: 507 * 12345#4608

// Explicație: %*c se consumă următorul caracter

```
printf("%d %d %d",x,y,z);
```

```
scanf("%d%*[:]%d%*c%d",&x,&y,&z);
```

```
printf("%d %d %d",x,y,z);
```

// Exemplu de test: 12:07:32

// Explicație: %*[domeniu] se consumă următorul caracter dacă face parte din domeniu

```
scanf("%d%*3[.,!? ;:-]%d%*c%d",&x,&y,&z);
```

```
printf("%d %d %d",x,y,z);
```

// Exemple de teste: 12...35-47 sau 12?35*47

// Explicație: %*3[domeniu] se consumă maxim 3 caractere, dacă ele fac parte din domeniu

```
scanf("%^[^.]s", sir); (unde sir este șir de caractere)
```

// Explicație: citirea are loc până la întâlnirea caracterului .

```
scanf("%d%[A-Z]%d%[A-Za-z]%d",&x,s1,&y,s2,&z); (unde s1, s2 sunt șiruri de caractere)
```

// Exemplu de test: 123AZIEJOI829MaineEsteVineri1341

// Explicație: [domeniu] Se citesc caractere cât timp ele fac parte din domeniu

```
printf("%d %d %d\n",x,y,z);
```

• Constante de tip backslash caracter

Codul	Semnificația
\b	Backspace
\n	Rând nou

\r	Retur de car
\t	Spațiu de tabulare orizontal
\”	Ghilimele
%%	%
\0	Nul
\\	Backslash (linie înclinată spre stânga)
\v	Spațiu de tabulare vertical
\a	Alertă
\N	Constantă în octal (unde N este constantă în octal)
\xN	Constantă în hexazecimal (unde N este o constantă în hexazecimal)

Exemplu: `printf("Litera este \x41 \n");` sau `printf("Litera este %c \n", '\x41');`
`printf("Litera este \101 \n");`
`printf("5 \n        2 3 \r 6");`

5. Operatori

Clasificare	Operator	Exemplu
atribuire	=	<code>int a,b=7,c;</code> <code>c=a+b+2;</code>
aritmetici unari	+, -	<code>int a = 5, b;</code> <code>b = -a; b = +b;</code>
aritmetici binari	+, -, *, /, %	<code>int a = 5, b = 3; float c;</code> <code>c = (a + b) / (a - b) * 2;</code>
preincrementali, predecrementali	++, --	<code>int a = 5, b = 3, c;</code> <code>c = ++a + b; (a va avea valoarea 6, b : 3, c : 9)</code>
postincrementali, postdecrementali	++, --	<code>int a = 5, b = 3, c;</code> <code>c = a++ + b; (a va avea valoarea 6, b: 3, c : 8)</code>
logici	!, &&,	<code>int a = 5;</code>
relationali	>, >=, <, <=, ==, !=	<code>if (a>=3 && !(a>100) a==200)) a--;</code>
logici la nivel de bit	&, , ^, ~, >>, <<	<code>int a = 24, b = 2, c;</code> <code>c = (a>>b) 202;</code>
atribuire combinați	+=, -=, *=, /=, %=, &=, =, >>=, <<=	<code>int a = 3;</code> <code>a+=5;</code>
decizional	?:	<code>int a,b;</code> <code>b = (a>5)?1:0;</code>
de conversie	(tip)	<code>int a,b; float c;</code> <code>c = (float)a/b;</code>
sizeof	sizeof(<i>tip</i>)	<code>printf("%d", sizeof(int))</code>
virgula	,	<code>int x,i=1,b;</code> <code>x=(b=3,i=i+2,3 ,7);</code>

Observație:

Alte aspecte importante ce pot genera rezultate greșite sunt precedența și asociativitatea operatorilor.

(vezi http://en.cppreference.com/w/c/language/operator_precedence)

Exemple:

(Precedență)

`int x=1, y=0;`

`printf("%d", x == 1 << y == 0);`

Operatorul << are precedență mai mare decât operatorul ==.

`int x=1, y=0;`

`printf("%d", (x == 1) << (y == 0));`

(Asociativitate)

Asociativitate de la stânga la dreapta:

```
int a = 1, b = 2, c = 3;
    if (c > b > a)
        printf("Adevarat");
    else
        printf("Fals");
```

Probleme

1. Se dă ecuația de gradul al II-lea: $ax^2 + bx + c = 0$. Să se calculeze rădăcinile ecuației folosind ori de câte ori se poate operatorii de atribuire combinați.
2. Se citesc trei numere întregi de la tastatură. Să se afișeze maximul dintre cele 3 numere folosind operatorul decizional.
3. Se citește un număr întreg n de la tastatură. Să se calculeze $n*8$, $n/4$ și $n*10$ folosind operatorii logici de deplasare la nivel de bit.
4. Se citește un număr întreg de la tastatură. Să se determine dacă acesta este par sau impar folosind doar operatorii logici la nivel de biți.